

MEDITATIUNI

continuare din Gazeta Nr. 57.

(Va urma.)

V.

Omulu, sîntia asta nobil'a cu putîinu mai de deosu decatu angerii, cunoscu de tempuriu cumca spre a ajunge perfectiunea, la care e chematu dela natura, nescintiiloru suale nu fortia, ci o putere morale din leuntru trebue se le dee necessaria directiune, si fara de aceasta putere insufletitore, tota alergarea omului e asemenea unui corpu trandavu grabindu spre putredire; — experientia ilu destepta a precepe, ca fara de acestu motivu nui in stare nici favoraver'a fortuna a tiranului, nici neblesnicia invinsiloru, nici virtutea subjugatoriului varvaru se pota tienea in pace domniea cu sila castigata, caci: Cente de care se temu, se se teama de mii se cuvina. — Puterea asta morala nu-mai pote impaca pre omu cu sine si cu alti; asta putere electrica insufletiesce societatea omeneasca, si nesuintiiloru ei le castiga laurulu invingerei; ea in diverse tempuri se arata sub diverse numiri: minte, ratiune, convingere . . .

Da afara de aceasta mai avea omenii inca o indigentia a unei legi supraumane, cu totul divine, care o si tiene ca conditie essentiala pentru mantuire sub blanda numire de „religie“. Aceasta e intemeiata de Mantuitoriulu lumei pe latulu fundamentu alu credintiei, ea se lati cu repediune in tota lumea ca radiele luminei solare dela resaritu pana la apusu.

Omenii inse in orb'a sua neprecepere mai tardioru se apucara de opulu acesta perfectu din tote partile, silu critisara si ca si candu l'auru fi aflatu defeptuosu, incepura cu grossu alu indrepta, . . ce facura dara? O futile votum! Ei

totu reformara si deformara, pana implura lumea de idei confuse, reformatiuni necalite, si deformatiuni invederate intratata, catu intr'unu tempu de trista aducere aminte si pacea din leuntru, si cea dinafara se radicara in aripi dintre paminteni ca si unu vulturu impunsu cu veninosele acutie dintr'unu cuibu de vespi. — Ce ratacire horenda! in locu ca sa si cultivodie facultatile spre a se putea mira de perfeptiunea divinei constitutiuni a imperiului acestui spiritualu, omuletii nostri esi propusesera a apleca intelesulu sublimu alu acestei constitutiuni dupa capulu umanu, si dupa poftetele indiosite ale stricatei naturei omenesci! . . . Mai tardiu formanduse asociatiuni religiose, none corporatiuni besericesci, eclesii in mai mare seu mai mica mesura deschilinite una de alta, a inturnatu pacea din leuntru, da iniuri'a ce ise facuse atunci, dora nici astadi s'a uitatu de totu. —

Alinanduse certele religioarie, o parte a besericei romane din Trannia, Dieces'a Fogarasului, rapita de unu doru infocatu de asi vedé pe tenerii carii se pregatea pentru statulu preotiescu indiestrati cu sciintia si cultura receruta in parintii poporului, in membrii aceia ai societatei omenesci carii suntu meniti a fire „lumina lumei“, n'a intardiatu a intemeié fundatiuni pentru clerici in cele mai departate si mai famose institute clericale din Rom'a, Vien'a, Lemberg s. a., de pre unde venea zelosii teneri bine adaptati in sciintiele theologice si plini de amorea natiunei suale, si facea servitiuri mari clerului (macar' de amu fi ramasu cu fundatiunile din streinatate mai cu tote) Redicanduse seminariulu diecesanu, unde se adusera si fundatiunile din strainitate se inmulti numerulu clericiloru, catu acumu esia cate 10—14 pe anu bine pregatiti la statiuniie parochiale; — ei inse nu era destui spre e cuprinde nici a 10

parte din parochiile amplei diecese: din necesitate dara se primeau la theologia morale cate unu mare numeru de teneri de cate ori poftea numeroasele parochii vacante, seu si candu se simtia numai trebuintia de a se da noua dovada de parrinteasca indurare a eppiloru catra fii sei, — caci a primi la theologia morala, care sta din 2 cursuri, auneori si pentru unii numai din unulu, totu cursulu tienea 3—4 luni, era semnulu invederatu, cumca archireulu de nou si a propusu a innainta fericirea si luminarea clerului si a turmei! Atunci din asta cautare se primia multi si fara statiumi, de capellani, cooperatori, si ad titulum diecesei. De aci apoi urma ca clerulu diecesei acesteia sta din doue clase, — de cea dintaiu se tienu toti clericii, carii seu in institutele straine seu in celu domesticu clericalu au invatiatu regulatu tote sciintiele teologice in cursu de patru ani, sub disciplin'a cea mai rigurosa; dupa ce mai nainte absolvasera studiile philosophice — multi si cele iuridice — totu cu calculi de eminentia, sub nume de clerici seu **Teologi absoluti**; de a dou'a classa se tienu toti aceia, carii invatiara teologia in limba materna dupa cum se atinse, cu nume de moralisti, — mai de multu popandosi — acum per excellentiam: teologi moralisti seu estranei; — acestia se subinpartu iara dela doue dora si pana in noue clase; dupa cum adeca multi dintre ei absolvara filosofia, da din cauza ca nu incapura in numerulu eminentiloru, nu se primira in seminariulu clericalu, unii ascultasera si drepturile — alti clasele gimnasiale, — iara altii pana la careva classa gimnasiala, — unii normele, — si multi numai bucoavna, alta nimicu in intregu intielesulu cuventului, inainte adeca de ce aru fi pasita la studiile s. teologie. — Eata dara unu cleru asia variantu, precumu suntu de felurite florile unei campie in lun'a lui Maiu!

Pentru eschiderea idiotiloru dela preotie nici unu passu energicu nu se scie se se fia pusu, macarca acumu cine nu crede ca: „Presbiter indoc-tus populi solet esse ruina“, (pastoriulu nenvetiatu e cam spre stricarea poporului); si ce putea fi mai lesne decatu ai indruma pre idioti la lucrarea pamentului pentru care sau pregatitu, si a se aplica in loculu loru de aceia, carii au invatiatu bater clasele gimnasiale de cari inainte de revolutiune se gasia destui; — da de multiori tocma din contra s'a intemplat, pe acestia ei vedé omulu venindu cu turma dela concursu neprimiti, unii

pentru ca nu avura recomandatia dela protopopu, altii ca ecclesia aceea seu o parte a ei sta mai tare pe langa celalaltu (Idiotu), altii iara pentru ca acumu s'a plinitu numerulu — celu nedeterminatu — pe anulu acesta, se astepte pana in anulu venitoriu s. a. si in loculu acestora se primia cei idioti neciopliti, cari necheltuindu la scola nici unu cruceriu, putura rescumpara cate o recomandatiune catu de scumpa; altii trebuira se se primeasca, ca luara fete de cele orfane de preoti, si trebuie se fie successori in parochia si avere, si radimu dora veduvei remase, — altii iara fusera destului de isteti cu unu contractu de ragagatoru statului clericalu, si cateva cupe de vinu seu vinarsu a compara si a aduce la atata pre membri careiva comunitati bericesci, catu pre Nicora idiotulu selu ceara dela eppie de preotu, pentru ca i dintre ei, si pentru ca i invatiatu cu omenii, si pentru ca de nulu voru dobindi pe Nicora, loru nu le trebuie una cu capulu, ca nici la togmeala nuse slobode cu ei, apoi dupa cumu elu arata vestmintele, pote ca i si domnos . . . destulu atata ca nui de ef, — ci ei mai gata sunt a se face neuniti, si totu de Nicora nu se lasa; sintie loru amusi la Sibiiu bucurosi, daca diu Blasiu nui va asculta . . . Se nu aluneca cineva a crede, ca neunitii era scutiti de aceste machinatiuni, epii loru mai in mare mesura era constrinsi a implini dorintiele comunitatoru in privinti'a asta, daca vrea se nu treca la unire dintre ai loru vro unulu. Ambe partile dara pe'trecute nutriau intunereculu, si pentru ca sa nu si pearda pre fii sei implura diecesele de preoti, caroru forte putinu — seu dora tocma nimicu le ajunse din darulu limbiloru. — Ce dreptu ca cu fric'a de trecere delao confesiune la alt'a se mai stampara si despotismulu episcopieloru, dara in urma cu ce pretiu tristu se face acésta? cace cu impoporarea parochieloru cu preoti idioti au remasu natiunea, am puté dice fora a gresi, idiota. *Hinc illae lacrimae!* —

VI.

Intr' aceea clericii din Blasiu, viu'a aceea sperantia a viitorimei, tenerii acei scumpi natiunei, scumpi clerului ca lumin'a ochiloru, cu putina numai inainte de asta se tracta totu ca si odinaora, cu o modalitate dora din veaculu de mijlocu heredita! — Tote se stremuta in lume, articlii dietaliunii se nimicescu pre altii, constitutiuni imperiale intregi se schimba, si totu din cauza ca: tote mergu spre perfeptiune, in tote se cere de temp

indreptare; — si ore in legile seminaristice nici o reforma, nici o indreptare se nu se fia facutu nici pana astadi? Ba nearu placé acrede tocma din contra, ca adeca, legile acele revediuete si corese, pre tinerii alesi din lume, si iara in lume tramitiendui acumu ei lasa ase uita si in facia la persone, nu ca si mai de multu; supunerea acumu o voru mai sci impaca cu rationaveritatea . . pote ca si in treaba viptului voru fi aceste mai potrivite cu mintea sanatos'a, nu ca si intr'unu tempu fatalu, candu de li saru fi pusu inainte paie de ordiu in locu de alusce cu brândiã, seu trebuia luata in locu de aceste, seu a tacé, cumu se cuvine la alumni. —

Mai era inca reu mai mare decatu tóte relele incubatu in sem. din Blasiu, o adeverata tortura pentru clericu, asta e: descrierea studiilor celoru lungi. Cate pepturi sbocotende de zelulu relegiunei a debilitatu descrierea asta, si cate vieti scumpe a meturatu de pre lume fara tota mil'a, ca si serva gaocile de nuca?! Ca multu aru fi fostu mai bine a crutia sanatetea si viati'a tineriloru, si a tipari studiile cu spesele diecesei, remanendu pentru alumni destula greutate invatiarea loru; — da nu se facú de multu, de multu nimicu nici pentru mai bun'a subsistintia, nici pentru atatu de necesari'a immultiire a clericiloru, cu tóte ca dieces'a aru fi avutu modru; avu dominiulu Cutului, cu care numai ce e dreptu, aru fi pututu face si mai mare minuni, decatu dandulu in arenda! Se traiasca Horat. aru mai repeti catra clerulu nostru — odata „Nescio quid valeat numus quem praebeat usum.“

Cu tote aceste se nu creada cineva ca preotii dora ni saru fi inputiinat, nu, ca iau sporitu daru. lu lui Dumnedieu si gratiea superioritatei pana 'ntra tata, catu tote satutiile trebuira, in dreptulu egalitatei, a se proclama de parochii matre. — Iae numai cineva la mana unu schaematismu de ale nostre, fie si celu mai prospetu, mi se pare din 42 (1) si va afla parochii de 30—50 suflete. La catu soru fi sporitu pana acumu nu putemu sci, ca de atunci nu se tipari altulu mai nou; incatú scimu pe aici pe departe — si dobindira parochii locali, a caroru subsistentia se incrediu deadreptulu proniei dumnedieesci; dara si de altmintre scrisu este ca: „nu numai cu pane va trai omulu“! . . Asia clerulu nostru deveni asemenea corabiei lui Noe, care cuprindea totu felulu de animale! . . (Va urma)

О СМЪРТЪ КЪЛЪТОРИЕ.

(Канетъ.)

Дитраръм дн каса църанълзи ромънъ, не каре о афларъм сиплъ шн кърать кѣм свот тоате коствемеле лзи. Не кѣнд оспнталиеръла постръ се овъпа а скоате дин грѣждъ вѣтеле сале фатигате де жѣгъ, де плоае ми де тѣнка кѣмпълзи, ка съ факъ локъ кайлор поштри, амикълзи мѣх шн тие нъ не май пѣтеа трече странѣ шн инъмана маньеръ а D. арѣндамъ, шн воркѣм дитре пої къ нъ се поате а фї ромънъ . . . Дар ромънъ не чоаръле Домъле, дитрерънсе о фемеїе дин сатъ че се афла ачї: есте зѣх кокїате дин Платоти.

Дънъ зѣх рѣпаосъ де кѣте-ва боре се фѣкъ зїоъ шн репорнїрѣм. Дофтана, де шн скъзъсе дндїетълъ дн поаптеа ачѣеа, де шн о трекърѣм дн май тѣлте деспѣрдїри, чеа дин зрѣмъ днсъ зѣх снїпареа кайлор, шн пѣдїнъ а лїасїтъ ка съ фїм рѣстърпацї шн стрївїдї де фъзїоаса'ї зндъ. Ачѣастъ дитъшпларе не фѣкъ а не адъче а-мїнте кѣ нїпте фїорї рѣчи де копсїалїа сѣрвїторїлор D. арѣндамъ дин поаптеа трекътъ. Аванъкъ къ тѣ деспартъ шн де Днеалъ шн де вѣнъл църанъ, тѣ вѣзъ овлїгатъ але тѣлъдъмї; челъї дїнтъїс, нентръ къ апа 'са про-мїтъ амїкъ мѣх, челъї де ал доїлеа, нентръ къ тѣ сїмъдъ даторъ.!

Дънъ пѣдїне мїнъте не афларъм дн Кѣмпїна де зндѣ, а доъа-зї, не рѣлзарѣм дрѣтѣлъ спрѣ Търговїште. Трѣчѣреа рѣжълзи Прахова не дшплъ де спайтъ ка шн трѣчѣреа вѣчїенїї сале Дофтана. Пѣдїнъ май пайнте, дитрарѣм дитр'о пропїетате де о таре днтїндѣре днкопдїзратъ кѣ алес де арборї вїне рѣгъладї. Кам не ла капътѣл ачѣстѣї пропїетъдї се презентъ дн окїї поштри зѣх мїкъ пѣлатъ де архїтектѣра шн стїлѣлъ челъ май елѣгантъ: дн цїрѣлъ съ аѣа о грѣдїнъ днѣтъ жѣнъ, дар де зѣх гѣстъ алѣсѣ. Кѣм се кїатъ астъ пропїетате шн а кѣї есте? Дитрѣварѣм пої май дн-коло. Кѣлїнѣштїї вѣпѣрарълзи Мавръ, не рѣспънсе зѣх преотъ. Де ачї авърѣм а май трѣче о ашъ шн апої дндатъ Крїковълъ; днсъ нъ фѣрѣ а 'н-черка чѣле май тарї невої. Дн фїне опрїрѣм днпайнте злѣї алверѣде нъ департе де поарта мо-настїреї Мърѣненїї; черърѣм фѣжъ шн грѣзндѣ нентръ каї, не рѣспънсерѣ къ нъ аз шн аша врѣндъ не врѣндъ дитрарѣм дн монастїре.

Жосъ дн кърте не ешїрѣ дпайнте нїште са-

склаві ет ачипаці. Скара, не каре не арътаръ съ не свѣтъ дѣ апартamentele егътпенале, ера есемпларъ: атъта гъноіѣ, атъта перкърѣденіе пѣрѣа а фі о трѣдаре де нѣ мѣтърареа еі дѣкъ дела едіфікареа сътълѣзі асілѣ, unde insectеле де маі тѣлте фаміліе дануѣз, нѣ штіѣ контрадануѣз сѣз полка мѣзърка, пентрѣ къ, нефіиндѣ дѣнцѣторѣ, нѣ преа капоскъ вѣне асеменеа шапепре.

Дѣ галеріе не пріімі о фетее кам вѣтрѣнѣ каре не kondсе дѣ камера де оаснеді, дѣдатъ нѣ се пресептѣ дѣлчеа дѣ ші кафеа оа піотр' вѣз валетѣ дескълѣз. Дѣпъ ачестѣа не дѣвѣтъ а вѣсіга салонѣа де речендіе нѣ алте апартamente але пѣрпнтелѣ егътменѣ; тоате ераѣ преа modestъ мовілатъ ші декорате пентрѣ вѣз венітѣ де зеніѣрї де шіі галвені, ші фоарте елеганте, лѣксоасе пентрѣ рѣіgnадїа монахаѣл.

Дѣнѣ че вѣзърѣм тоате ачестѣа ші алтеле асеменеа, дѣпъ че вѣтрѣна не фѣкъ о скъртѣ дескріере а біографіеі сале, не снѣсе къ е вѣдѣвѣ къ ачїшї а афлатѣ асілѣлѣ; къ арѣ доѣ фете, дѣн каре чеа маі шікъ а фостѣ фоарте мѣлтѣ ажзгѣтѣ де пѣрпнтеле егътменѣа ла марїтаціѣа еі; дѣпъ че не лѣздѣ вѣнѣтѣтеа ші лібералїтѣтеа ачестѣзі мѣрїнте, не інформѣ къ есте грекъ ші не еспрїтѣ мѣререа са де рѣз къ ліпсіа ла Константінополе, ка съ'л фі кѣпоскътѣ ші пої, апої адѣсе сказне дѣ галеріе ші не інвїтѣ съ шедетѣ ка съ коптѣшплѣнѣз фрѣтѣседеа пенелор вѣпор нѣзні.

Кѣнд ам ажзпѣс ла монастіре ера о орѣ ші жѣмѣтѣе дѣне амїазї; акѣм трекѣсе де доѣ ші жѣмѣтѣе. Че е дрептѣ не ера фоате, пентрѣ къ нѣ гѣсасерѣм нїмїкъ дѣн сеара трекѣтѣ, ші не ла алверѣеле дѣн дрѣтѣл пострѣ нѣ се афла де вѣжзаре де кѣтѣ вїѣз ші рѣкїз; ачееа дела каре алверѣїстїі фѣкъ челе маі тѣлте парале. Семне де масѣ къ тоате астеа нѣ се-ведѣа нїчї вѣнѣл. Атѣнчї амїѣл мѣх, лѣсъндѣ modestїа ла о парте ші артѣндѣ-се де тотѣ кѣраціѣа че інспїрѣ дрептѣрїле стомахѣлѣзі, декларѣ кѣратѣ ші фѣрѣ тѣлѣтѣ етїкетѣ трѣвзїнда лѣзі. Преа вїне, Домнѣле, нѣ маі декѣтѣ, зїсе вѣна вѣтрѣнѣ: нѣшїаї, де, че с'а афла, нѣ съ фачедї вїне съ вѣредѣї къ с'а дѣтѣшплѣнѣз кам тѣрзїѣ. Апої кїетѣндѣ сервїторїі карї нѣ ераѣ де кѣтѣ цїганї, нѣ штіѣ че ле шонтї; ачештїа плекарѣ мѣртѣрѣндѣ ші, апронїндѣ-се де челеѣ-алѣз капѣ ал галеріеі, дѣченѣрѣ а сѣ лѣа ла чѣартѣ, фѣкъндѣ о лартѣ тѣре ші дѣкѣлпѣндѣ вѣнѣл не алѣлѣ къ нѣ штіеѣз unde се афлаѣ талереле, кѣдїгеле, пѣнеа шчл. Дѣ фїне,

кам песте о жѣмѣтѣе де брѣ масѣ фѣ інгїнѣсъ вѣ кѣте-ва фелїѣрї де кашкавалѣ нѣ преа де лѣздѣ, къ пѣдїнѣ стѣнѣтѣнѣ не о фѣрѣфрїоарѣ де дѣлчеа дѣ шї къ пѣне че алѣ датѣ се да ла арестадї.

Дѣпъ масѣ, кѣкъндѣз вѣнѣ фокѣ ла чївѣкѣ, dedeїз песте вѣнѣ локѣ де ачелеа, unde насѣлѣ, дѣ дрептѣрїле сале, дѣчене а се съѣрчї, а фаче грїмасе шї а фї фоарте претендїосѣ: ачестѣа нѣ ера поате нїчї маі сѣсѣ нїчї маі жосѣ дѣ кѣрѣденіе де кѣтѣ ачелеа ала ха нѣтрїлор де вѣ еї-лїкѣ дѣн тїмпѣлѣ вѣлїкїчїлор.

Дѣ кѣрте се маі аззї вѣнѣ тапаціѣ, маі вѣзърѣм о алергѣтѣрѣ 'н сѣсѣ де коло пѣнѣ коло, кѣкъндѣз не келарїѣлѣ къ сѣ деа грѣвїнде пентрѣ каї.

Монастіра Мѣрѣїненї есте вїна дѣн челе дѣкїнатѣ шї де прїмѣлѣ рамѣ; венїтѣлѣ еї анѣлѣ се свїе пѣнѣ ла 23 шїі де галвенї мїнїмїтѣм.

Фоарте тѣрзїѣ не лѣзарѣм зїѣа вѣнѣ дела вѣтрѣна шї не конгїнарѣм дрѣтѣлѣ, не каре тїпа нѣ фѣ маі пѣдїнѣ фїѣтѣосѣ де кѣт чеа пѣнѣ ачї. Не ла кренѣскѣлѣ фѣрѣм дѣ марѣїнеа рѣжлѣзі Іаломїда. Ачестѣа ера къ атъта маї терївїлѣ къ кѣтѣ алвїа лѣзі, дела вѣнѣ дѣртѣс ла алѣлѣ, се ведѣа нїнѣ де тѣлѣврателе 'ї unde. Не вїтаѣрѣм дѣн пїѣрѣлѣ пострѣ шї нѣ вѣзърѣм нїчї о локѣнѣнѣ де ошѣ, аша дѣр дѣнїнте къ Дѣмнезѣз! Не фѣкърѣм кѣрѣче шї шї трекѣрѣм, дѣр къ фрїка торѣїї 'н сѣнѣ.

Дѣ Тѣрговїнѣте, процетѣлѣз пострѣ се скїтѣвѣтѣ Фатїгадї де атъта тїпѣ, де лѣкѣрї, де гронї, де варїере, де ане не каре а ле трекѣрѣм къ тотѣ пѣрїколѣлѣ вїедѣї пострѣ, шї не тоате челе-алте невої шї десплѣчѣрї че ам сѣѣерїтѣ, не ліпсірѣм де фрѣтѣсеїїле тѣнѣїлор шї де дѣкѣнѣтрїле прї-шѣверѣї: реалѣ поесїе череаскъ, сїмѣдїтѣ, вѣззѣтѣ, нїпѣтїтѣ, ма нѣ скѣлчїатѣ шї сѣгѣрѣмѣтѣ не хѣртїе де пана артїстѣ лѣзі мїсерѣвїлѣ; свѣлімїтѣе дївїѣнѣ, че нїчї о датѣ н'а пародїатѣ а тотѣ-нѣгїнѣа шї грандоареа авторѣлѣзі сѣз! Не грѣвїрѣм дѣр а не дѣтѣрна а-касѣ.

P. N.

ЕПСТОЛА XIII.

Берлінѣ 25. Іѣнїѣ 1855.

Еѣ нѣ вѣ воїз дескрїе Берлінѣлѣ, кѣчї л'ѣѣ дескрїесѣ алдїї дестѣзі. Апої меморавїлїтѣдїѣ ачестѣї капїтале сѣнѣт аша де нѣтѣрѣосѣ, дѣ кѣтѣ с'арѣ чере лѣнї дѣтѣрѣї сїре але ведї тѣте, шї де дѣѣсе орї атѣта тїмпѣс сїре але дескрїе, чеа че мїе 'мї есте прѣсте нѣгїнѣнѣ. Дѣчї тѣ воїз

търпени а дусетна, къ четата ачасга заче лъгъ ржълъ Спреа, каре о тае дн маі мълте дйрпчнш. — есте зидитъ фбрте ржлмъ, нмтеръ прсте 8000 де касе, ші ла 424.000 де локитори. — Берлінъ аре о зніверсігате, о академіе де архітектъръ, знх інстїгетъ де індустріе (полїтехнікъ), о скѡлъ мїлітаръ, знх семїнарїз де дивътори, 6 цїмнасїї, 5 скѡле реале, 59 скѡла де мїзлокъ (Mittelschulen), 116 скѡла елементаре, ші маі мълте соціетъдї пентрѣ днаїнтареа штіїнде-лоръ, арділоръ ші а індустріеї.

Зніверсігатеа дела Берлінъ есте зна дїнтре челе маі нѡсе ате Цертманїеї, дескїкъ ла анълъ 1809 де кѡтрѣ рецелѣ Фрїдерїкъ Вїлемъ III. дела каре нѡз лзатъ ші нмтеле де Universitas literaria Friederica-Guilelma. Статїкъ сї анълъ есте де 156,710 талерї, — аре зїрѡпе ла 100 де професорї (дїнтре карї 54 нїваї пентрѣ факултатеа фїлосѡфїкѣ). Нмтеръла студентїлоръ есте камъ ла 2000. Ректор есте азїмъ фамосъла профессорї де Хїміе D. Мічерлїх, деканъ ла факултатеа теологїкѣ D. Леперт, ла чеа цїспїдїкѣ D. Rudolpf, ла чеа медїкѣ D. Бшн, ла чеа фїлосѡфїкѣ D. Дове. — Akademia de arte дїн Берлінъ сѣ дн-тетеїѣ днкъ ла анълъ 1699; еа аре знх статъ анълъ де 35,000 талерї. Профекторї дї есте днсъшї рецелѣ, дїректорїлъ лїценїте азїмъ, даръ вїчедїректорї е Домнъла Професорїз Хервїг. — Akademia de архітектъръ есте къ тотъла нѡвъ, аре знх статъ анълъ де 18,300 талерї. Обїектеле де дивъдѣтъръ сѣнт: Фїсіка, Хїміа, Мїнералогїа, Стереометрїа, Геометрїа дескрїптивъ, Перспектїва, Аналітїка, Статїстїка, Ідростатїка, Меканїка, Ідрауїка, Aerodїnamїс, Машїнрїа, Констръкцїнеа тѣтъроръ пърцілоръ зншї edїфїцъ шї але Машїнелоръ, Монументеле антїкїтѣдїї шї історїа компаратївъ а архїтектърїеї, десемнъла архїтектонїкъ дн тотъ конпрїнсъла сѣз, десемнъла де сїтърї патрале (Landschaftszeichnen), констръкцїнеа дрѣхспїлоръ де деаръ шї де ферръ, ідротехнїка дн тѡтѣ днїндереа лоръ, архїтектѣра економїкъ, чївїлъ шї дналтъ (Prachtbau), проїектареа шї devїсѡреа тѣтѣтъроръ обїектелоръ нѣмїте, Геодесїа дналтъ шї компнѣавїлігатеа. — Інстїгетъла де індустріе (полїтехнїкъ) днкъ есте нѡв, фндатъ ла анълъ 1820. Статъла анълъ е де 41,000 талерї. Обїектеле де дивъдѣтъръ сѣнт: Математїка, Меканїка, елементеле де архїтектъръ, Фїсіка, Хїміа, Десемнъла лїнеарїз шї къ маїла лїверъ, носсарѣа шї

modellarea дн лзгъ шї дн летнъ, вѣрсарѣа де метале шї склпетарѣа. Меканїкїї шї Хїмікїї аз оккасіоне да а се ессерчїга дн ергастерїї шї дн лабораторїлъ хїмїкъ. Кѣрѣла есте пе 3 анї. Склларї се прїмескъ нзмаї дн скѡле реале саз де ла цїмнасїс днпъ че шѡз обѣзѣтъ днкъ знх анъ де лѣкраре практїкѣ дн вреѡ фабрикѣ. Нмтеръла лоръ есте марцінїгъ дн фїекаре класѣз нѡвъ ла 36 де іннї.

ЕПСТОЛА XIV.

Берлінъ 30. Іанїа 1855.

Цїмнасїїла днн Пруссїа дн ценѡре нѣ дїфѡерескѣ де челе днн Саксонїа, даръ дн парте аз фїекаре кѣте чева спеціал. Днн Берлінъ сѣнт 6 цїмнасїї, дннтре ачестеа знълъ францѣзъ къ нмтеле де Collège Royal français, фндатъ ла анълъ 1689 де кѡтрѣ францѣзїї емїградї пентрѣ копїї лоръ, днсъ азїмъ нѡз пердѣтъ дусемнлгатеа. Елз есте знх цїмнасїз цертманъ ка тѡте цїмнасїїле днн Пруссїа, дн каре се пропнсъ штіїнделе дн лїмѡа цертманъ шї лїмѡа францѣзъ се днѡацъ къ арїсторїлъла челеї цертманѣ. Чева дїфѡерїнцъ дннтре челелалте, офѡеренте цїмнасїлъ реал днн пѣтрарїлъ Колонїа (das Cölnische Real-Gymnasium, азїмъ снптъ дїрѣнчїнеа Домнълаї Dr. F. Ф. August. Днн ачеста се дѣ о маї маѣ днїндере штіїнделоръ математїче шї патрале; къ тѡте ачестеа се днѡацъ десѣла де вїне шї лїмѡїле класїче. Цїмнасїлъ аре 9 класе. Лїмѡа латїнъ се днчепе дн чеа маї де цїѡс, еаръ чеа елїнъ нзма дела класеа 5 дн сѣз. Днн класа чеа маї дналтъ скларїї аз фїнїтъ математїка сѣ-влїмъ, фїсіка, хїміа, технологїа, істотїа тѡтѣ, псїхологїа къ пропедѣстїка ла фїлосѡфїе, аз четїтъ пе Орадїз, пе Софокле, кѣпоскѣ лїмѡа францѣзъ, еглѣзъ, шї сѡз днїціатъ дн граматїка еврейскѣ. Мїе мї се паре дннтре тѡте цїмнасїїле ачеста челе маї вїне органисѣтъ, — Знх нѣме зншї мерїтатъ аре цїмнасїлъ Фрїдерїкѡ-Вїлемїнъ снптъ дїрѣнчїнеа Домнълаї Dr. Ranke, дн каре се дѣ о маї мїкъ днїндере штіїнделоръ математїче шї фїсіке, даръ кїаръ пентрѣ ачѣеа се апрофнвдѣзъ маї мълтъ лїтератѣра класїкѣ. — Тотъ снптъ дїрѣнчїнеа Домнълаї Ranke стѣ шї-скола реалъ къ 7 класе анвале, скѡла прелїмїнаръ (Vorschule) къ 6 класе анвале, шї скѡла де фѣте (Elisabethschule) къ 11 секдїзнї анвале. — Скѡла реалъ е о скѡлъ паралелъ къ цїмнасїлъ пентрѣ копїї карї нѡз де скѡпъ сѣ мергъ ла зніверсігате, трѣз саз ла о академіе спеціалъ саз ла вїсѡа

практикѣ. Къ тóте ачестеа се чере дела школари ка съ джделѣгъ ши традѣкъ пе Ливіа, Ovidіа, Вирділіа. Прін зрмаре нѣмаі лімба ши літератѣра елленѣ ле ліпсеште, дарѣ кіарѣ пентрѣ ачееа се черѣ дела дѣшніі маі аджнчі кѣпощіице дн Математикѣ ши дн штіице патѣрале де кѣтѣ дела дїмнасішті. — Скола прелімінарѣ есте пропріе о сколъ прімарѣ де вїециі, ши дѣнѣ дїздеката теа зна дїнтре чере маі вѣне. Бїециі днѣаѣ дн ачеастѣ сколъ вїне лімба ѣрманѣ, декинѣчїніле ши кондїзгѣчїніле латїне ши элементеле штіицедорѣ. — Скола де фете (Elisabethschule) есте пропріе о сколъ прелімінарѣ ши реалѣ пентрѣ сексїа фетеескѣ. Копїлеле кѣндѣ есѣз дїн скола ачеаста кѣпоскѣ вїне лімба ѣрманѣ, франдѣзѣ, енглѣзѣ, реліцїзнеа, історїа, географїа, дескрїереа патѣреї, элементеле де фїсїкѣ, аритметїка десемпїа, мѣсїка вокалѣ ши лѣкрїрїле де шжнѣ. — Ез фїнескѣ ачеастѣ епїстола декїзрїндѣ а теа партїкїларѣ рекѣпощїицѣ Домнїаї Консіларїа Іоане Шїаде Дїректорїаї міністерїаї днѣвѣдѣтѣреї пѣвлїче, прежнѣ ши DDлорѣ дїректорї аї дїверселорѣ ашезїтіате пентрѣ вѣнавоїндѣ че аррѣтарѣ пѣарѣ міне.

А Т. Л.

ЕПІСТОЛА XV.

Почдам 1. Ізліа 1855.

Benїндѣ дела Мардѣвѣргѣ ез ам трекѣтѣ не лжнѣ Почдам, дарѣ п'ам авѣтѣ тіишѣ съ десчїндѣ дн оппїдѣ. Деци фѣкї асгїаї дїн Берліна о прїмїларе де знѣ орѣ не дрѣмїа де ферѣ спре а ведѣ ши ачесїа аскѣ де делїцїі ааз рецїлорѣ прѣсїаї. — Почдамїа аре о пѣсечїане дестѣа де пѣлѣтѣ дн провїада чеа плам ши стерїа а Бранденѣвѣргїаї. Елз се аолѣ пропріе днтрѣ инсїаа форматѣ де ана Хава, ши дїзрѣ днпрецїзрѣ есте дн кѣнцїзратѣ кѣ деалѣрї ши кѣ пѣдѣрї фрѣмѣсе. Дїн кастеллїаа чель де кѣррїндѣ зїдїтѣ не деалїаа Пфїнгстѣберг дїн партеа де кѣтрѣ мѣзїпнпте а оппїдїаї, вапѣтѣ отѣаа о перспектївѣ фбрте пїмерїтѣ песте тотѣ комплессїаа ачесїаї локѣ. Кастеллїаа рецелїаї дїн оппїдѣ, кастеллїаа чель пох зїдїтѣ де Фрїдерїкѣ чель маре дѣнѣ ресвелїаа де 7 anni, апої грѣдїаа Saussauсі кѣ цїокѣрїле де апѣ чере мїнїпнате, кѣ кастеллїаа лї Фрїдерїкѣ ши кѣ фатѣса тѣрѣ де вѣптѣ, окѣпѣ кѣ пѣлчере окїаа ши фантасіа вїсїтѣторїаї. Ез сїпт остенїтѣ де прїмїларе, днсѣ мѣлѣшїтѣ де

петречере, тѣ грѣвекѣ а вѣ еспедї ачестѣ пѣдїне ліні дїкѣте де о аджнѣ імпресїзне. — Ез ам дорїтѣ съ вѣзѣ не челевѣрїаа азторїа ааз Костїаї А. Хѣтѣволдт, каре петрѣкѣ аїчі тѣтѣ септѣшїаа кѣ рецелѣ че се аолѣ торѣдѣ, днсѣ днделессеї кѣ тѣшїре кѣ елз се дѣссе а сепрѣ ла Берліна, ши кѣ се ва днтрѣче лѣнї еарїшї ла Почдам, — фаталїтате пентрѣ міне, кѣчі ез амѣ де скопѣ съ пѣлѣз лѣнї спре Хамѣвѣргѣ.

ЕПІСТОЛА XVI.

Хамѣвѣргѣ, 6. Ізліа 1855.

Чегатеа чеа лїберѣ а Хамѣвѣргїаї заче лѣпѣ рїаа дрѣнтѣ а Елѣї, 18 мїліаре географїче дела гѣра ачесїаї флѣвїа. Маї мѣлѣе канале навїгабіле о таїе дн дїверсе вѣкїдї; дн партеа деспре мѣзїпнпте аре дѣбе лѣкѣрї марї форматѣ де рѣлѣ Алстер че се варѣ ачі дн Елѣа. — Дѣнѣ днчендїаа чель днфрїкошатѣ дела 1842 с'аа зїдїтѣ маї тѣтѣ чегатеа дїн пох, ши акѣтѣ се нѣте нѣмї кѣ дрѣнтѣаа зна дїнтре чере маї марї ши маї фрѣтѣсе але ѣрманїеї. — Нѣмерїаа локїторїлорѣ ачесїаї статѣ есте де 188,000 сѣфлете, дїнтре карї чегатеа сїнгѣрѣ копїнде ла 140,000 сѣфлете. — Хамѣвѣргїаа аре знѣ дїмнасіа академїкѣ, знѣ дїмнасіа пропрїа, нѣмїтѣ Іоаннѣ, о сколъ, маї мѣлѣе алте інстїтѣте пѣвлїче ши прївате, о бїбліотекѣ фрѣтѣсѣ ши копїсѣ, ши о вѣнѣ грѣдїнѣ ботанїкѣ, — апої о вѣрѣ днфрїкошатѣ, дн каре вѣтѣвѣ ѣменї ка ааїнеле днтрѣнѣ вастѣ ааїнапрїа. — Дїмнасіаа академїкѣ есте знѣ фелїа де факїлатате фїлософїкѣ, каре се фвндї ла днченѣтѣ кѣ скопѣ де а ашїра протестантїсїаа днконтра католїсїсїааї, днсѣ акѣтѣ ш'аз пердѣтѣ днсешпїтатеа, дарѣ фїндѣ кѣ аре знѣ венїтѣ фїсїатѣ, профессорї дїнѣ кѣрѣзрї лїбере спре а пѣ лѣ лѣсса сѣ ашїнѣ. Ректорїаа де акѣтѣ Домнїаа Вѣрт профессорїа де історїе ши бїбліотекарїа, се адоптерѣ мѣлѣ пентрѣ рѣспїндїреа пїтїицїеї днтрѣ четѣдїанї чеї лїберї аї Хамѣвѣргїаї карї сїпт маї мѣлѣтѣ ѣменї практичі де кѣтѣ теоретїчі. Дн фрїтїеа дїмнасіааї пропрїа сѣ Домнїаа Крафт, отѣ дн вѣрѣтѣ днпїнтатѣ, дарѣ пїнѣ де енердїе; елз рефѣрмѣ ачесїаї інстїтѣтѣ, че ера сѣ кадѣ дїн кавса індїферїицїеї персѣнелорѣ чель гѣвѣрнассерѣпѣнѣ ла венїреа са дїн Прѣссїа. Дѣмнїа лїі тѣ днвїтѣ сѣ іаз парте ла конгрессїаа фїлолодїлорѣ че се ва дїнѣ дн лѣна лїі Окгошѣрїе; ез дї мѣлѣдїшїі пентрѣ опѣре, аррѣтїндї кѣ вокѣчїзнеа теа вѣ тѣ ва іерта а фї не атїпчі дн ѣрманїа. —

Скóла реалъ, каре есте зпа динтре челе маі възне але Церманіеі, се дйрептэзъ de D. Bertheau, кързіа ді сжнт даторіс партікъларъ рекуомтіицъ центръ мълтеле днформъціи че ми аз датъ. — Петречереа дн Хамбургъ аз фькътъ о аджнкъ днпрессіоне дн ініа mea, ші аз demeritatъ дйверсе рефлесіи асвпра спірітуалі челві активъ алз ачесторъ четъціани, карі possedъ о авере concіderabilъ ші тръіескъ феріціді свнтъ зтвѣра лецілоръ карі ші ле аз фькътъ еі днсіші.

ЕПІСТОЛА XVII.

Алтона 7. Ізліа 1855.

Дзпъ че респіраі кѣтева зіле аерълъ чель ліверъ алз Хамбургълі, тѣ дссей ла Алтона дн статъріле Даніей; даръ съ нѣ въ імаціиці къ ашъ фі фькътъ о кълъторіе лънгъ. Свѣрзіелъ сътълзі Павъл се департе де четатеа Хамбургълі пріи зпъ феліс де глассі, даръ Алтона заче стржнтъ лънгъ зідъріле сжнтълзі Павъл, аша днкътъ отълъ нѣ сімте кълдъ аз емітъ дн репъвліка Хансеатікъ ші кълдъ аз днтрагъ дн монархіа данікъ. Сззіче къ пѣтеле де Алтона с'ар фі пѣскътъ дн пропъціа възгаръ All-to-nah (Алтона). Ачестъ четате пѣтеръ ла 32,000 локзіторі, маі тоді Цермані, де реліціоне лѣгерані, аре зпъ портъ маі аша де възъ ка ші Хамбургълъ, ші зпъ цімнасіс віне organіcate, свнтъ дйрепціоне Домнълзі Др. Лѣхт, кѣ каре ам фькътъ аміціиці спедіалъ, — елз штіеа къ сжнт дн кълъторіе центръ скопзрі штіентіфіче. — Дн чіметеріс ам възътъ свнтъ зпъ теіс шортжнтълъ чель modestъ алз поетълзі Klopstock, азторіелъ Meccіadei. — Морділоръ! аштепціа днвіеареа днтръ Хрістоє!

ЕПІСТОЛА XVIII.

Ханновера 10. Ізліз 1855.

Дзпъ че м'ам світъ спре мѣзъ-понтѣ пълъ ла 53 grade де днпълдіме цеографікъ, м'ам днторъс еаръші спре мѣзъ-зі. Акътъ тѣ аолъ дн чептрълъ Ханноверей. Канігала ачеста заче лънгъ ржълъ Leina; партеа еі чеа повъ есте фърте фрѣтосъ, еаръ чеа веке е перегълатъ ші маі тóтъ зідітъ дн піанте; пѣтерълъ локзіторідоръ се сзіе пълъ ла 30,000 сѣдете. Ханновера аре о скóлъ політехнікъ, фортъ възъ дн тóте респектеле Ез ам ацізисъ кіаръ пе тімълъ ессамінілоръ Домнълъ Дйректоръ Франке тѣ дндаторі фърте кѣ възезоінца че аррѣтъ кѣтре міне. — Асаръ де ачестъ скóлъ дналтъ се маі аолъ аічі зпъ лічез (пропріа цімнасіс), акътъ свнтъ дйрепціоне Дом-

нълзі Ahrens, о скóлъ реалъ свнтъ дйрепціонеа Domnълзі Tellkampf, о скóлъ де мізлокъ (Mittelschule) свнтъ дйрепціонеа пенсмітълзі педагогъ D. Kallin, о скóлъ дналтъ де фете, мълте скóле елементаре, прекътъ ші алте іncітѣте, мілігаре, медіко-хірзрціче, etc. Пентръ ачестеа ез ацізисей преа-тързіс дн Ханновера; кѣчі еле фькѣссеръ ессамініле ші ера акътъ дн ваканцъ. Кѣ тóте ачестеа Domnii Дйректорі нѣ ші прецетаръ амі да деслѣрїле печессаре, прекътъ ші Домнълъ сенаторіс Kallmann реферітеле дн челе сколастїче, ші консіліаріелъ свпретъ D. Kohlrausch, каре фѣссесе маі днаїнте дн церїле дела Пенз знде десволтъ дн жізнеделе сале о аквівітате партікъларъ дн сѣера днвѣдѣтзрей пълїче, еаръ акътъ аре інсפקціонеа ценералъ дн Ханновера.

ЕПІСТОЛА XIX.

Брзсвікъ 12. Ізліз 1855.

Дела Ханновера 8 міліаре спре рѣсрїтъ заче Брзсвікълъ лънгъ Окра. маі тогъ зідітъ дн Піанте пълъ ші скóледе пълїче; пѣмаі кастелълъ Дзчелзі ші къртеа Дрзмълзі де ферръ сжнт де пеатръ, амъндóзе фърте фрѣтосе. — Дн Брзсвікъ есте зпъ лічез (зпъ феліс де факлатате філософікъ) зпъ цімнасіс, о скóлъ політехнікъ фърте възъ, ші о скóлъ реалъ. Ез ацізисей ші аічі преа тързіс пентръ кзрзрїле скóластїче, даръ Домнълъ Консіліаріс Петрі Дйректоріелъ Лічезълзі, ші Домнълъ Консіліаріс Uhde Дйректоріелъ скóлей політехніче тѣ фаміліарісаръ кѣ іncітѣтеле лоръ. — Де алтмінтереа пѣсечізнеа Брзсвікълзі есте фърте іntерессантъ, цїзръ днпрецізрълъ лзі сжнт грѣдіні фрѣтосе даръ ліпсеште аша зікълдъ віеада. Пóте кѣ ачеста провіне дела авсенда кзрїей дѣкале каре маі песте тогъ ашълъ нѣ се аолъ дн капіталъ. — Статза де арапъ а лзі Lessing днкорѣзъ ціада Азгѣстїнілоръ.

A. T. A.

ЕПІСТОЛА XX.

Готтінга 20. Ізліз 1855.

Кѣ кѣтъ терце отълъ маі спре мѣзъ-зі, кѣ атѣта се арапъ маі фрѣтосъ фада Церманіей. Готтінга, зрѣеа чеа репзмітъ пентръ зіверсітатеа еі аре джнгъ Leina о пѣсечізне фърте романтикъ, дешпъ де сказнълъ мѣселоръ. Нѣтерълъ локзіторілоръ е мікъ, кѣчі азїа се сзіе ла 12,000 де сѣдете, даръ четатеа е кардікъ, ші петречереа днтрагъса е пълъзтъ. — Зіверсітатеа дн Готтінга се фзндъ ла ашълъ 1734 де кѣтръ Цїорціс Азгѣстъ II електоріелъ Ханноверей ші Рецеле Брї-

тапние, ши се дескрие кз соленнитате дн 17. Сентем-
врие 1737 свѣтъ пѣмело academia Цеорѣи Авѣгста
Ахла чеа позъ се дѣченъ де кѣтръ Вилеамъ IV
ши се фѣни дѣ кѣтръ Ернестъ дн 16. Септ. 1837,
кѣтръ дѣинте де зѣха съръвторѣи севѣларе (дѣпъ
300 de ani) Реѣеле Ханповереѣ есте Rector perpetuus
а.з. зѣиверситѣтѣи; Professor есте акѣмъ кон-
сѣлиарѣлз Хенрикс Кѣттер, ренѣмѣлзлз аѣкторѣи а.з.
ѣсторѣиѣ фѣлософѣи, спѣ де о дѣмалъ кѣлѣтръ, ши
кз пѣлѣтъ аѣфавѣлитате, де ши дн аниѣ чеѣ серѣиши
аѣ вѣтрѣдѣделоръ; Denarъ за аѣкѣлѣтатеа фѣлософѣкъ
е Домѣлз Др. Gregorin Waitz профессорѣи
ѣ ѣсторѣиѣ. Зѣиверситатеа аѣеаста пѣмеръ дѣла
фѣндареа еѣ о серѣе де бѣмѣи дѣвѣцѣи кз ренѣ-
тѣчѣне европеанъ ши есте акѣмъ пѣлѣтъ де про-
фессорѣи ренѣмѣи дн тѣте рѣпѣрѣле пѣтѣицелоръ.
Кѣношѣтѣдѣле че фѣкѣи кз аѣешѣи вѣрѣвѣи, апѣс-
толѣ аѣ аѣмѣицелоръ, воръ рѣпѣжѣнѣрѣреа адѣжѣкъ
дѣтѣнѣрѣте дн ѣнѣма пѣеа. Еѣ пѣтѣи пѣмаѣ кз грѣс
а тѣ десѣрѣдѣ де дѣмѣши. — Аѣаръ де зѣиверси-
тате маѣ есте дн Готѣнга зѣнз дѣипѣсѣи, кз каре
есте зѣнѣтъ о сколъ реалъ ши зѣлз сѣминарѣи де дѣ-
вѣцѣторѣи, свѣтъ Дѣренѣчѣнеа Домѣлзѣи Dr. Geffers,
даръ аѣеастеа аѣеас акѣмъ вѣкалѣтъ. — Нѣ потъ
трече свѣтъ тѣчере вѣблѣотека чеа тѣре (пѣсте
300,000 de volumini) свѣтъ рѣивѣлареа Домѣлзѣи
Ноеск, профессорѣи де ѣсторѣиѣ пѣзрѣмалъ, театрѣлз
анатѣмѣкъ; рѣдѣина вѣстѣнѣкъ, аѣсѣрѣвѣтѣореа аѣстро-
номѣкъ; зѣнде аѣжѣрѣ пѣнѣзрѣиторѣлз математѣкъ Бѣзсе
Воѣлз съ дѣесѣвѣзъ тотъ де о дѣтъ кз аѣсѣрѣвѣ-
тѣореа де аѣиѣ заче кѣлѣтъ не аѣешѣи meridianъ ка
ши чеа дн Аѣтѣа, аѣекъ не 27° 36' 22" de лѣн-
дѣте географѣкъ. — Маѣ не зрѣмъ адѣзъ а мѣнте
кз Рѣмѣнѣи сѣмѣ дѣторѣи сѣдѣлѣтѣи ерѣдѣте дн
Готѣнга кз пѣнѣсѣчѣнеа пѣмѣлѣтъ „Kes Traiani
ad Danubium gestae“. дн зрѣма крѣѣи скрѣсѣрѣ
Mannert ши Engel крѣѣиле лоръ аѣзѣра аѣешѣи
овѣекъ.

A. T. J.

ЦАНЪЛЪ КЪЛЪЪЗЪ.

Ретрасъ де о парте ла о тошиѣ,
Зѣ оаре каре воѣерѣлз вѣтрѣлз
Трѣиѣндъ, кз дѣнѣлз ѣзѣиа съ ѣиѣ
Зѣи цанъ корѣатѣкъ, вѣклеанъ пѣвѣлз.

Мѣтивѣлз, каѣе фѣчѣеа съ ѣиѣ
Боѣерѣлз цанълз дн крѣтеа са,
Ера, кз ѣи сѣнсе о вѣвѣтѣиѣ
Ферѣекътоаре, кз сѣа 'ндрѣнта

Де слѣвѣчѣнеа че дн пѣскарѣ Спаштере)
Пѣтѣиѣи отѣлз; ши маѣ ера,
Кз ла вѣдѣре фѣиѣндъ скрѣтѣ тѣре,
Кѣндъ рѣиѣн грѣдѣнъ съ пѣрѣвѣла,

Съ депрѣнсеѣ цанъ 'нѣинте
Дѣпчѣтъ съ тѣргъ ш'а се опрѣ,
Кѣнд дн крѣрѣе ера крѣнѣи рѣпте
Че не 'нѣи орѣлз пѣмаѣ пѣтеа стѣлѣи.

Аѣеастъ фѣпѣтъ ѣ пѣперѣоастъ,
Кѣндъ кз съ фѣче кз ѣнтерѣсъ;
Дар капра поастръ сѣрѣ, пѣроастръ,
О фѣчѣеа пѣмаѣ кѣн дѣцѣлесъ.

Де ши пѣтрѣцѣлз кз 'нѣелшзгаре,
Цанълѣи тѣндрѣи орѣи кѣнд се да;
Дар фѣиѣндъ капра рѣлз стрѣкѣтоаре
Дес ѣн грѣдѣнъ стѣдѣиѣна

Астъ зрѣмѣре фѣчѣеа съ саѣе
Дн дрѣпѣлз ѣн аѣлѣтрѣи за копѣчеи,
Де мѣзѣрѣи, фрѣнзе, съ ми ѣи десѣоѣаѣе,
Сѣрѣчи съѣи лѣстъ ка ваѣ де еѣи.

Боѣерѣлз ѣнѣсъ, ка чела каре
Де цанѣи съ поартъ, трѣѣа-аѣтѣрѣтѣ,
Не-але лѣи зрѣте кз 'нѣкредѣнѣцаре
Мѣргѣнѣндъ аѣаръ, еѣиѣа стѣлѣчѣтѣ.

Нѣште сѣрѣи сѣнѣерѣи: „ѣзкоанѣ“ - аз зѣсъ
„Цанълѣи тѣндрѣи пѣмаѣ зрѣма
Грѣдѣна тоатъ, вѣзѣи ѣи сѣа стѣнѣсъ,
Ши стѣрѣеалъ ѣи крѣрѣа фѣдѣа та. —

— Нѣсна вѣ фѣче, не-кредѣнѣчоастъ
Кѣ' ми есте капра, съ сѣнѣпѣдѣи воѣи,
Ши кз грѣдѣна ми тоатъ роаѣ
Де мѣзѣрѣи, фрѣнзе ми де трѣфоѣи.

— „Не воѣѣдѣи фѣе, п'авѣмъ че'дѣи фѣче“
Зѣнз сѣрѣлз рѣсѣнѣде „дар те рѣгѣмъ:
Ла хавѣлз пѣмаѣ кз те маѣ дѣче,
Кѣ стѣрѣс дн ѣлѣте поѣи кз те времѣ.“

Кѣчи еѣ зѣлѣсѣм фѣрадѣи а вѣ сѣнѣе:
Кѣмъ кз 'нѣгрѣдѣнъ зѣнз вѣдѣлз ера;
Ши цанъ, 'нѣдѣтъ че шѣпѣка вѣне,
Дн а лѣи зѣндъ съ адѣпѣа.

Ши кѣтѣкъ капра дѣи шѣгѣбѣаѣтъ,
Апоѣи аѣеаста крѣдѣлз кз о шѣтѣиѣи.
Кѣпѣчи! аѣдѣса воѣи де вѣрѣдѣаѣтъ
Аѣи фѣосѣгъ де капре рѣнѣи ши голѣдѣи!..

Десѣдѣиѣнеаѣтъ воѣерѣлз ѣсѣ
Кз фѣавѣрѣтѣи пѣдѣсѣрѣдѣитѣ;
Мѣргъ ѣн грѣдѣнъ, цанълз крѣрѣѣсѣ
ѣаръш а роаде обѣчѣнѣитѣ;

Дѣпъ че дѣсѣлз шѣпѣлѣкъ вѣне,
Ла аѣпъ-алеарѣгъ ѣлѣте сѣлѣтѣндъ,
Не а лѣи зрѣмъ орѣлз тѣеъ вѣне,
Чеѣи сѣнсе сѣрѣви не-кѣцѣтѣнѣндъ...

Нѣи тѣлѣтъ ши 'нѣ зрѣмъ чѣнеа 'ми сѣнсе,
К'атѣнѣи де капръ с'ѣлз дѣвѣрѣнѣчѣтѣ
Боѣерѣлз 'н аѣпъ, зѣнде сѣа стѣнѣсѣ,
Прѣкѣмъ ши сѣрѣви ѣаз пѣрѣрѣчѣтѣ.

G. T.